

**Notitie : Natuurtoets uitbreiding Poels Janssen
Logistics, Tienray**

Locatie : Herenbosweg - Mackayweg, Tienray
Datum : 3 juli 2012
Projectnummer : 211x00573
Opgesteld door : Rob van Dijk
Gecontroleerd : Peter van de Ligt
door

Voorliggend verslag behoort bij de toelichting van het bestemmingsplan 'Uitbreiding transportbedrijf Herenbosweg 45 Horst' opgesteld door BRO met rapportnummer 211x00573.

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) is vastgelegd.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er n.a.v. projecten, plannen en activiteiten mogelijk signficante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit de EHS en Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) is ruimtelijk vastgelegd op de Groene Waardenkaart van het POL. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleids-

matige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrictlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen. Met passende maatregelen kan de aanvraagprocedure voor een ontheffing voorkomen worden. Voor soorten van 'tabel 2' geldt bovendien dat een ontheffing niet nodig is wanneer gewerkt wordt conform een door LNV goedgekeurde gedragscode. Als passende maatregelen niet mogelijk zijn dan dient er een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een belang behorende bij het beschermingsregime waaronder de soort beschermd wordt.

Methode van toetsing

In de natuurtoets zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is een veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving. Dit onderzoeksgebied is weergegeven in bijgevoegde afbeelding. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ecooloog van BRO¹ op 3 juli 2012. Het doel van dit verkennende terreinbezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken, het grondgebruik en de

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

mogelijke natuurwaarden binnen het onderzoeksgebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht.

Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevens, zoals de provinciale natuurgegevens en algemene verspreidingsatlassen. Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Ligging en beschrijving van het onderzoeksgebied

Poels-Janssen Logistics b.v. is gevestigd aan de Herenbosweg, in het buitengebied tussen de kernen Horst en Tienray. Deze kernen maken onderdeel uit van de gemeente Horst aan de Maas en liggen in het noorden van Limburg. Het bedrijfsterrein van Poels-Janssen bevindt aan de Herenbosweg. Deze noord-zuid verbinding maakt aan het einde een scherpe bocht richting het noordwesten. Vanaf die bocht heet de weg Mackayweg. Het bedrijfsterrein is precies gelegen in de oksel van de Herenbosweg en Mackayweg.

Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd).

Het plangebied ligt in een agrarisch gebied met grote kavels die voornamelijk in gebruik zijn als bouwland. Landschappelijke elementen zijn aanwezig in de vorm van laanbeplantingen en houtsingels. Direct ten westen van het plangebied loopt de Rijnbroekerloop, een gekanaliseerde waterloop met begeleidende beplanting van els en wilg. Deze waterloop ontvangt water uit een kwelgebied ten noorden van Melderslo en heeft daardoor een vrij goede waterkwaliteit. Op ruim 100 meter ten noordoosten van het plangebied loopt de spoorlijn Nijmegen-Venlo, ter

plaats voorzien van begeleidende begroeiing. Het bos- en natuurgebied Tienraysche en Swolgenderheide ligt op circa 0,5 km ten oosten van het plangebied.

In het plangebied zelf is een loods aanwezig met dockshelter en circa 9.600 m² verharding. Ten noorden van de loods is recent een nieuwe loods met dockshelter gebouwd. Daarnaast maken nog een bedrijfswoning en andere loods deel uit van het bedrijfsterrein. Het meest westelijke deel van de (half)verharding is overgroeid met brandnetels en andere ruigtekruiden. Hier ligt ook een puinberg die begroeid is met pioniersoorten zoals klein hoefblad en grote klaproos.

Tussen het bedrijfsterrein, de Rijnbroekerloop en de Mackayweg ligt een paardenwei. In de grasvegetatie komen algemene kruidachtige soorten voor. Tussen de wei en de Mackayweg ligt een grondlichaam dat bedekt is met anti-worteldoek. Hier bovenop staat een hekwerk met harmonica-gaas. Langs de Mackayweg staat een laanbeplanting met jonge eiken.

Foto's: 1. Oprit bedrijf vanaf de Herenbosweg. 2. Achterzijde bedrijf. 3. Paardenwei en grondwal achter Mackayweg. 4. Brandnetelruigte en begeleidende beplanting Rijnbroekerloop.

Beschrijving van het initiatief

In het plangebied is een uitbreiding van het bestaande bedrijfsterrein voorzien met een nieuwe ontsluiting aan de Mackayweg. Tevens is de aanleg van inundatie- en infiltratiestroken voor regenwater voorzien.

Toetsing Natuurbeschermingswet

In een straal van 5 kilometer rondom het plangebied liggen geen wettelijk beschermde natuurgebieden. Gezien de relatief beperkte omvang van de ontwikkeling en de grote afstand tot wettelijk beschermde natuurgebieden, kunnen negatieve effecten op dergelijke gebieden op voorhand worden uitgesloten. Vanuit het project hoeft geen rekening te worden gehouden met wettelijke gebiedsbescherming vanuit de Natuurbeschermingswet.

Toetsing planologisch beschermde natuurwaarden

Het plangebied ligt geheel buiten de provinciale groenstructuur (EHS en POG) zoals deze is vastgelegd op de Groene Waardenkaart van het POL. Het plangebied sluit ook niet aan op gebieden die behoren tot deze provinciale groenstructuur. Aan de Rijnbroekerloop is door Waterschap Peel en Maasvallei een algemeen ecologische functie is toegekend. De algemeen ecologische functie houdt in dat het ecologisch kwaliteitsniveau van het oppervlaktewater gehandhaafd dient te worden en op de langere termijn zal worden nagestreefd om deze te verbeteren. In de waterloop komen enkele bijzondere plantensoorten voor, evenals de vissoort kleine modderkruiper. In de planontwikkeling wordt voorzien in de aanleg van een vloestofdichte vloer met verzamelputten met oliefilters, om afspoeling van olie naar de beek te voorkomen. Tevens wordt voorzien in regenwaterbuffers langs de waterloop. De ontwikkeling draagt derhalve bij aan behoud en verbetering van de waterkwaliteit. Negatieve effecten op de provinciale groenstructuur en op de Rijnbroekerloop zijn niet aan de orde.

Toetsing Flora- en faunawet

Flora en vegetatie

Op basis van het veldbezoek en de beschikbare gegevensbronnen zijn de verschillende vegetatietypen in het gebied in beeld gebracht en is beoordeeld of hierin beschermde of bedreigde plantensoorten zullen voorkomen. De paardenwei bestaat uit raaigras en witbol waarin zeer algemene kruidachtige soorten voorkomen, zoals grote en smalle weegbree, witte klaver, paardenbloem en duizendblad. Op het westelijke deel van het bedrijfsterrein komen pioniersoorten voor zoals grote brandnetel, melganzevoet, bezemkruiskruid en akkerviooltje. Het voorkomen van bedreigde of beschermde plantensoorten is op basis van het veldbezoek met zekerheid uit te sluiten.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek holen van veldmuizen en graafsporen van konijnen waargenomen. Behalve konijn en veldmuis zullen nog enkele algemeen beschermde diersoorten van beschermingsniveau 1 op enige wijze van het gebied gebruik kunnen maken, zoals egel,

huisspitsmuis, mol, haas en bunzing. Voor de genoemde soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Op basis van algemene verspreidingsgegevens komen enkele strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten in de directe omgeving voor, namelijk eekhoorn en das. Beide soorten komen voor in het bos- en natuurgebied Tienraysche en Swolgenderheide. Het plangebied is voor beide soorten ongeschikt. Het ontbreekt in het plangebied aan bomen, die van belang zijn voor de eekhoorn. De paardenwei is vanwege de zeer beperkte omvang en ingesloten ligging tussen bedrijfsterrein en de weg niet als wezenlijk onderdeel van een dassenleefgebied te beschouwen.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen (holle bomen en gebouwen). In het onderzoeksgebied zijn in het geheel geen holle bomen of voor aanwezig. Het voorkomen van vleermuizen in de gebouwen is niet geheel op voorhand uit te sluiten. Het plangebied is vanwege de grote hoeveelheid verharding niet erg geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De Rijnbroekerloop met begeleidende beplanting is wel erg geschikt als foerageergebied of vaste vliegroute voor vleermuizen.

Effectenbeoordeling

De bestaande gebouwen blijven in de planontwikkeling behouden; het verdwijnen van verblijfplaatsen van vleermuizen is daarmee op voorhand uit te sluiten. De beplantingsstrook langs de Rijnbroekerloop blijft onaangetast zodat ook effecten op foeragerende of migrerende vleermuizen op voorhand uit te sluiten zijn.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende vogels waargenomen in en rondom het plangebied. In de tuin van de woningen aan de Herenbosweg (buiten het plangebied) zijn verschillende huismussen waargenomen, die naar alle verwachting onder de dakpannen nestelen. In het plangebied zijn foeragerende boerenzwaluwen waargenomen; in het plangebied zijn geen nestplaatsen van deze soort aangetroffen. In het plangebied zelf zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen: merel, vink, houtduif en Turkse tortel. Deze komen met name voor aan de randen van het gebied. In het plangebied is nauwelijks nestelgelegenheid voor vogels aanwezig. De genoemde soorten broeden naar alle verwachting in de beplanting langs de Rijnbroekerloop of in tuinen van woningen aan de Herenbosweg.

Effectenbeoordeling

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten. Hieronder valt de genoemde soort huismus. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Hieronder valt de boerenzwaluw.

In het plangebied gaan geen jaarrond beschermde nestplaatsen verloren. De ontwikkeling heeft geen wezenlijke effecten op het vaste functionele leefgebied van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Ook voor andere vogelsoorten is op voorhand redelijkerwijs uit te sluiten dat er nestplaatsen verloren gaan. Bij de ontwikkeling hoeft niet specifiek rekening gehouden te worden met broedvogels.

Amfibieën, reptielen en vissen

In het plangebied zelf is geen oppervlaktewater aanwezig. De Rijnbroekerloop die aan het plangebied grenst, vormt volgens het provinciale Stimuleringsplan een leefgebied voor de kleine modderkruiper. Deze vissoort valt onder beschermingsniveau 2 van de Flora- en faunawet. In de waterloop kunnen amfibiesoorten voorkomen die niet gevoelig zijn voor predatie door vissen, zoals de gewone pad. Het voorkomen van strenger beschermde amfibiesoorten in de waterloop of de directe omgeving daarvan is op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens redelijkerwijs uit te sluiten.

Als landbiotoop voor amfibieën of reptielen is het plangebied niet tot nauwelijks geschikt vanwege de grote hoeveelheid verharding en het ontbreken van bosschages, struwelen e.d.. Wel kunnen algemene amfibiesoorten zoals bruine kikker en gewone pad incidenteel aangetroffen worden in het grasland. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Ongewervelde diersoorten

Het voorkomen van beschermde ongewervelde diersoorten in het onderzoeksgebied is uit te sluiten. Dergelijke soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun leefgebied. In het onderzoeksgebied zijn deze omstandigheden niet aanwezig.

Conclusie

Negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten of natuurgebieden zijn op voorhand uit te sluiten. Vanuit de natuurwetgeving en natuurbeleid zijn geen specifieke voorwaarden verbonden aan het plan.